

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ
ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΒΕΝΕΤΙΑΣ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

Συνέδριο

**Πάτρα, πύλη στη Δύση (13^{ος}–20^{ός} αιώνας):
θεσμοί, οικονομία, άνθρωποι, πολιτισμός**

Πανεπιστήμιο Πατρών
Συνεδριακό Κέντρο, αίθουσα Ι.10
30–31 Μαρτίου 2023

Επιστημονική επιτροπή

Χρήστος Αραμπατζής, καθηγητής, Τμήμα Θεολογίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και πρόεδρος της εποπτικής επιτροπής του Ινστιτούτου Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Σπουδών Βενετίας

Γιάννης Α. Δημητρακόπουλος, αναπληρωτής καθηγητής, Τμήμα Φιλοσοφίας, Πανεπιστήμιο Πατρών

Ειρήνη-Σοφία Κιαπίδου, επίκουρη καθηγήτρια, Τμήμα Φιλολογίας, Πανεπιστήμιο Πατρών

Βασίλειος Κουκουσάς, καθηγητής, Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και πρόεδρος του Ινστιτούτου Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Σπουδών Βενετίας

Χρήστος Δ. Μεράντζας, αναπληρωτής καθηγητής, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Πανεπιστήμιο Πατρών

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Πέμπτη, 30 Μαρτίου 2023

18.00 Υποδοχή

Α΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Πρόεδρος
Ειρήνη-Σοφία Κιαπίδου

επίκουρη καθηγήτρια, Τμήμα Φιλολογίας, Πανεπιστήμιο Πατρών

18.30 Χαιρετισμός από τον υφυπουργό Εξωτερικών αρμόδιου για τον απόδημο ελληνισμό **ΑΝΔΡΕΑ ΚΑΤΣΑΝΙΩΤΗ**

18.35 Χαιρετισμός από τον περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας **ΝΕΚΤΑΡΙΟ ΦΑΡΜΑΚΗ**

18.40 Χαιρετισμός από τον πρότανη του Πανεπιστημίου Πατρών καθηγητή **ΧΡΗΣΤΟ ΜΠΟΥΡΑ**

18.45 Χαιρετισμός από τον καθηγητή του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και πρόεδρο του Ινστιτούτου Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Σπουδών Βενετίας **ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΚΟΥΚΟΥΣΑ**

18.50 Κεντρική ομιλία

CHRISTOPHER DAVID SCHABEL

ερευνητής, Institut de recherche et d'histoire des textes (I.R.H.T.), Centre national de la recherche scientifique (C.N.R.S.), Paris / Πανεπιστήμιο Κύπρου

Frankish Patras in the Vatican Archive: The Spoils of the Archbishops of Patras from the Black Death to the Great (Papal) Schism

19.35 Συζήτηση

Παρασκευή, 31 Μαρτίου 2023

Β΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Πρόεδρος

Χρήστος Δ. Μεράντζας

αναπληρωτής καθηγητής, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Πανεπιστήμιο Πατρών
10.00

ΓΙΑΝΝΗΣ Α. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

αναπληρωτής καθηγητής του Τμήματος Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Πατρών

ΑΓΓΕΛΟΣ ΖΑΛΟΥΜΗΣ

MA, University of Stockholm

υποψήφιος διδάκτορας του Τ.ΕΠ.Ε.Κ.Ε. του Πανεπιστημίου Πατρών και της École Pratique des Hautes Études, Université Paris Sciences & Lettres (PSL)

τ. υπότροφος του Ινστιτούτου Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Σπουδών Βενετίας

Ο Δημήτριος Κυδώνης (περ. 1323 – 1397) κανονικός (canonicus) Πατρών (1370)

10.30 Συζήτηση

10.40

ΜΥΡΤΩ ΒΕΪΚΟΥ

επίκουρη καθηγήτρια, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Πανεπιστήμιο Πατρών
Ενδείξεις μιας μεσαιωνικής “αρχιτεκτονικής κοινής” στο Κάστρο της Πάτρας: προκαταρκτικές σκέψεις και ερωτήματα

11.10 Συζήτηση

11.20 Διάλειμμα - μπουφές

11.50

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΚΟΡΡΕ

εντεταλμένη διδάσκουσα του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών

Γη και εξουσία στην Πάτρα του 15^{ου} αιώνα: ο βυζαντινός οίκος των Ράλλη

12.20 Συζήτηση

12.30

ΞΕΝΗ ΣΙΜΟΥ

MSc in Conservation of Monuments and Sites, RLIIC, KU Leuven, Belgium

υποψήφια διδάκτωρ του Τμήματος Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Πανεπιστημίου Πατρών

Η μετάβαση από τη Balyabadra στη μετεπαναστατική Πάτρα: ζητήματα πολεοδομικής εξέλιξης

13.00 Συζήτηση

Γ΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Πρόεδρος

Βασίλειος Κουκουσάς

καθηγητής, Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

17.00

ΧΡΗΣΤΟΣ ΖΑΜΠΑΚΟΛΑΣ

επίκουρος καθηγητής, Τμήμα Αρχειονομίας, Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

Πάτρα και παροικιακός ελληνισμός της Βενετίας: αρχειακά τεκμήρια 16^{ου}-18^{ου} αιώνα

17.30 Συζήτηση

17.40

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Β. ΣΑΡΑΦΟΠΟΥΛΟΣ

τ. επιστημονικός συνεργάτης του Τομέα Διοίκησης του Τμήματος Μηχανολόγων
Μηχανικών του Πανεπιστημίου Πατρών, συγγραφέας
Στοιχεία οικονομικής και κοινωνικής ζωής στην Πάτρα: 1830–1980

18.10 Συζήτηση

18.20 Διάλειμμα - μπουφές

18.50

ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΑΜΑΛΟΥΚΟΣ

αναπληρωτής καθηγητής, Τμήμα Αρχιτεκτόνων, Πανεπιστήμιο Πατρών
*Η αρχιτεκτονική κληρονομιά της περιοχής της Πάτρας και το Τμήμα Αρχιτεκτόνων του
Πανεπιστημίου Πατρών*

19.20 Συζήτηση

19.30

ΧΡΗΣΤΟΣ Δ. ΜΕΡΑΝΤΖΑΣ

αναπληρωτής καθηγητής, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Πανεπιστήμιο Πατρών
*Ο λογότυπος του Πανεπιστημίου Πατρών: η “σωτηριολογική εξαντικειμενίκευση” ενός
θρησκευτικού θέματος σε κοσμικό περιβάλλον*

20.00 Συζήτηση